

Сертификаттау курсының бағдарламасы Бағдарлама паспорты

Білім беру бағдарламасын әзірлеуші білім және ғылым ұйымының атауы	КеАҚ «Қарағанды қаласының медициналық университеті»
Қосымша білім беру түрі (біліктілікті арттыру / сертификаттау циклі / бейресми білім беру іс-шарасы)	Сертификаттау курсы
Бағдарлама атауы	Гастроэнтерология (ересектердің)
Мамандықтың атауы және (немесе) Мамандандудың атауы (<i>мамандықтар мен мамандықтар номенклатурасына сәйкес</i>)	Мамандығы: Терапия, Терапия (жасөспірімдер терапиясы). Терапиялық бейін (Терапия, Гастроэнтерология, Кардиология, Ревматология, Пульмонология, Нефрология, Эндокринология, Отбасылық медицина). Мамандануы: Гастроэнтерология (ересектердің)
Білім беру бағдарламасының деңгейі (<i>негізгі, орта, жоғары, мамандандырылған</i>)	Мамандандырылған
СБШ біліктілік деңгейі	7
Білім беру бағдарламасының алдыңғы деңгейіне қойылатын талаптар	Терапия, Терапия (жасөспірімдер терапиясы). Терапиялық бейін (Терапия, Гастроэнтерология, Кардиология, Ревматология, Пульмонология, Нефрология, Эндокринология, Отбасылық медицина).
Кредиттерде бағдарлама ұзақтығы (сағат)	42 кредит (1260 ак.сағат)
Оқыту тілі	Орыс тілінде/қазақ тілінде
Өткізу орны	Кафедраның клиникалық базасы
Оқу форматы	Күндізгі-қашықтықтан
Мамандандыру бойынша берілетін біліктілік (<i>сертификаттау курсы</i>)	Дәрігер-гастроэнтеролог (ересектердің)
Оқуды аяқтағаннан кейінгі құжат (<i>сертификаттық курс туралы куәлік, біліктілікті арттыру туралы куәлік</i>)	Қосымшасы бар сертификаттау курсы туралы куәлік (транскрипт)
Сараптама ұйымының толық атауы	«Денсаулық сақтау» дайындау бағыты бойынша ОӘБ «Гастроэнтерология» ЖБТ комитеті 30.01.2024 ж. хаттамасынан көшірме
Сараптамалық қорытындыны жасау күні	26.01 2024ж.
Сараптама қорытындысының қолданылу мерзімі	3 жыл

Сертификаттау курсының бағдарламасын әзірлеуге арналған нормативтік сілтемелер:

- «Денсаулық сақтау саласы мамандарының қосымша және бейресми білім беру қағидаларын, білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарға қойылатын біліктілік талаптарын бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы. Денсаулық сақтау саласындағы қосымша және бейресми білім беру үшін, сондай-ақ денсаулық сақтау мамандарының қосымша және бейресми білім беру арқылы алған оқу нәтижелерін тану ережелері» (толықтырулармен және өзгертулермен);
- «Денсаулық сақтау саласындағы мамандарды аттестациялауға жататын мамандықтар мен мамандықтардың тізбесін бекіту туралы» Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 30 қарашадағы № ҚР ДСМ-218/2020 бұйрығы (толықтырулармен және өзгертулермен);
- "Денсаулық сақтау саласындағы мамандықтар мен мамандандырулар номенклатурасын, Денсаулық сақтау қызметкерлері лауазымдарының номенклатурасы мен біліктілік сипаттамаларын бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-305/2020 бұйрығымен (толықтырулармен және өзгертулермен);
- Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2023 жылғы 29 наурыздағы № 48 бұйрығы. "Қазақстан Республикасында гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандартын бекіту туралы "Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2023 жылғы 31 Наурызда № 32185 болып тіркелді.

Әзірлеушілер туралы мәліметтер:

Лауазымы	Т.А.Ә.	Байланыстар: e-mail
Әзірленді		
"Қарағанды медицина университеті " КеАҚ ішкі аурулар кафедрасының меңгерушісі, м.ғ.к., профессор	Ларюшина Елена Михайловна	Laryushina@qmu.kz

СК ББ бағдарламасы КеАҚ ҚМУ резидентура және кәсіптік Даму мектебі кеңесінің отырысында бекітілді

Лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә..	күні, хаттаманың №
Төрайым, м.ғ.к., доцент	Ташкенбаева В.Б.	11.01.2024 ж. № 1 хаттама

СК ББ бағдарламасының сараптамалық бағасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағытындағы ГУП терапевтік бейіндегі ББ «Гастроэнтерология» комитетінің отырысында талқыланды

Сарапшының лауазымы, жұмыс орны, атағы (бар болса)	Т.А.Ә..	күні, хаттаманың №
Төрағаның орынбасары, Марат Оспанов атындағы БҚМУ №1 ішкі аурулар кафедрасының басшысы, м.ғ.к., доцент	Базарғалиев Е.Ш.	30.01.2024 ж. №3 хаттама

СК БББ сараптама актісі және талқылау хаттамасы қоса беріледі.

**СК ББ бағдарламасы «Денсаулық сақтау» даярлау бағыты бойынша
ОӘБ 2024 жылғы 18 наурыздағы отырысында бекітілді № 6 хаттама (ОӘБ
сайтында орналастырылған)**

**Сертификаттау курсы бағдарламасының паспорты
Бағдарламаның мақсаты**

Науқастарға медициналық көмек көрсету кезінде қоғамның қажеттіліктерін қанағаттандыруға, медицинада, ғылымда және практикада өмір бойы озық инновациялық технологияларды қолдануға және дамытуға, халықтың денсаулығын нығайтуға қабілетті жоғары білікті гастроэнтеролог-дәрігерді даярлау.

Сертификаттау курсы ересектердегі ас қорыту органдарының ауруларын диагностикалау, емдеу, оңалту және алдын-алу саласында арнайы құзыреттерді қалыптастыруға бағытталған.

Бағдарламаның қысқаша сипаттамасы

Сертификаттау курсының бағдарламасы гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетуді ұйымдастыру мәселелерін, гастроэнтеролог-дәрігердің тәжірибесіндегі нормативтік-құқықтық құжаттаманы; ҚР клиникалық хаттамаларына, халықаралық ұсынымдарға сәйкес дифференциалды диагнозды, диагностика критерийлерін, болжамды

айқындауды, емдеу бағдарламасын, медициналық оңалтуды, ас қорыту органдарының аурулары бар ересек жастағы науқастардың профилактикасы мен динамикалық байқауын қамтиды. Жүкті әйелдерді, қарт және кәрілік жастағы адамдарды емдеу ерекшеліктері; ас қорыту органдарының ауруларын емдеудегі көпсалалы тәсіл; гастроэнтеролог дәрігердің тәжірибесіндегі шұғыл жағдайлар. Гастроэнтерология (ересектердің) бағдарламасы мамандануы бойынша кәсіби білімді, білік пен дағдыларды қалыптастыруға бағытталған міндетті компонент модульдерінен, сондай-ақ таңдау компонентінен тұрады.

Бағдарламаның негізгі элементтерін үйлестіру

№/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
1	Ересектердегі ас қорыту органдарының ауруларына тән негізгі синдромдарды анықтауға, алдын-ала диагнозды тұжырымдауға және дифференциалды диагностикалық іздеуді жүргізуге қабілетті.	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық мәселелерді шешуді бағалау; - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеруін бағалау. 	<ul style="list-style-type: none"> – дәріс – семинар – тәжірибелік сабақ / тренингтер: – науқастарды клиникалық талдау, – белсенді оқыту әдістері (СВЛ, шағын топтарда жұмыс істеу), клиникалық жағдайларды шешу; – "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеру (стационарда науқастарды жүргізу, гастроэнтеролог-дәрігердің кабинетінде жұмыс істеу); – симуляциялық орталықта практикалық дағдыларды игеру.
2	Науқастың диагностикалық тексеру жоспарын анықтауға және зертханалық, визуалды, морфологиялық және басқа зерттеу әдістерінің нәтижелерін түсіндіруге қабілетті.	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық мәселелерді шешуді бағалау; - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеруін бағалау. 	<ul style="list-style-type: none"> – дәріс – семинар – тәжірибелік сабақ / тренингтер: – науқастарды клиникалық талдау, – белсенді оқыту әдістері (СВЛ, шағын топтарда жұмыс істеу, пәнаралық оқыту), клиникалық жағдайларды шешу; – "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеру (ауруханада науқастарды емдеу,

№/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
			амбулаториялық қабылдау, эндоскопиялық, ультрадыбыстық, сәулелік, морфологиялық диагностика кабинетінде жұмыс істеу).
3	Ас қорыту жүйесінің аурулары кезінде клиникалық диагнозды белгілеуге және негіздеуге қабілетті.	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық мәселелерді шешуді бағалау; - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеруін бағалау. 	<ul style="list-style-type: none"> – дәріс – семинар – тәжірибелік сабақ / тренингтер: – науқастарды клиникалық талдау, – белсенді оқыту әдістері (СВЛ, шағын топтарда жұмыс істеу), клиникалық жағдайларды шешу; – "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеру (науқастарды ауруханада емдеу, гастроэнтеролог-дәрігердің кабинетінде жұмыс істеу).
4	Науқастарға дәрілік және дәрілік емес емдеу әдістерін тағайындауға және дәлелді медицина негізінде тиімділігін бағалауға, сондай-ақ медициналық көмек көрсетудің барлық деңгейлерінде ас қорыту органдарының патологиясы бар ересек жастағы науқастардың профилактикасын, медициналық оңалтуын және динамикалық бақылауын жүзеге асыруға қабілетті.	<ul style="list-style-type: none"> - тестілеу; - клиникалық мәселелерді шешуді бағалау; - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеруін бағалау. 	<ul style="list-style-type: none"> – дәріс – семинар – тәжірибелік сабақ / тренингтер: – науқастарды клиникалық талдау, – белсенді оқыту әдістері (СВЛ, шағын топтарда жұмыс істеу), клиникалық жағдайларды шешу; – "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеру (науқастарды стационарда жүргізу, гастроэнтеролог-дәрігердің кабинетінде жұмыс істеу).
5	Науқаспен, оның қоршаған ортасымен, денсаулық сақтау	- Стандартталған пациент (sp-Standart patient)	– практикалық сабақ / тренингтер:

№/п	Оқыту нәтижесі	Бағалау әдісі	Оқыту әдісі
	мамандарымен, оның ішінде көпсалалы командалардың құрамында тиімді өзара іс-қимылды көрсете алады.	<ul style="list-style-type: none"> - Клиникалық модельдеу сценарийінің орындалуын бағалау - "Жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеруін бағалау. 	<p>(пәнаралық оқыту, Іскерлік ойын);</p> <ul style="list-style-type: none"> - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеру (консилиумдарға, патологиялық-анатомиялық конференцияларға қатысу).
6	Деректерге қол жеткізу, бағалау және түсіндіру үшін әртүрлі ақпараттық технологияларды қолдануға қабілетті.	<ul style="list-style-type: none"> - медициналық құжаттаманы ресімдеу сапасын бағалау 	<ul style="list-style-type: none"> - "жұмыс орнында" практикалық сабақ / практикалық дағдыларды игеру (есеп-қисап құжаттамасын жүргізу).
7	Гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсетудің қауіпсіздігі мен сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету үшін этикалық қағидаттарға адалдығын көрсетуге және ең тиімді әдістерді қолдануға қабілетті.	<ul style="list-style-type: none"> - клиникалық мәселелерді шешуді бағалау; - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игергені үшін бағалау. 	<ul style="list-style-type: none"> - практикалық сабақ / тренингтер: медициналық қателіктерге негізделген оқыту, клиникалық жағдайларды шешу; - "жұмыс орнында" практикалық дағдыларды игеру (ауруханада науқастарды жүргізу, амбулаториялық қабылдау).
8	Өмір бойы кәсіби қызмет пен үздіксіз білім алу үшін қажетті жаңа білімді, инновациялық технологияларды алуға қабілетті және дайын.	<ul style="list-style-type: none"> - презентацияны бағалау - рецензияны бағалау 	<ul style="list-style-type: none"> - журнал клубының (JC – Journal club) жұмысына, семинарларға қатысу

Сертификаттау курсы бағдарламасын іске асыру жоспары

№/п	Тақырыптың/бөлімнің/пәннің атауы	Объем в часах					Тапсырма
		дәріс	семинар	Тренинг / тәжірибиелік сабақтар	басқа түрлері	ТӨЖ	
1.	«Гастроэнтерология мен	6	36	36	42	60	180 сағат

	гепатологиядағы сәулелік зерттеу әдістері (УДЗ, КТ, МРТ)» модулі						
1.1	Ас қорыту ауруларының ультрадыбыстық диагностикасы	2	12	12	14	20	-ас қорыту жүйесі аурулары кезіндегі негізгі ультрадыбыстық құбылыстардың әдістемесін, клиникалық-диагностикалық маңызын сипаттау; - ас қорыту мүшелерінің УДЗ нәтижелерін түсіндіру.
1.2	Асқорыту органдарының аурулары кезінде іш қуысының компьютерлік томографиясын (КТ), магнитті-резонанстық томографиясын (МРТ) жүргізудің клиникалық-диагностикалық мәні.	2	12	12	14	20	- гастрോэнтерологиядағы негізгі томографиялық синдромдардың әдістемесін, клиникалық және диагностикалық маңызын сипаттау; - ас қорыту жүйесінің КТ, МРТ (контрастсыз және контрастты) нәтижелерін интерпретациялау.
1.3	МР-холангиопанкреатографиясы	1	6	6	7	10	-МР холангиопанкреатографиясын жүргізу әдістемесін, дайындалуын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін, клиникалық-диагностикалық маңызын сипаттау; -МР холангиопанкреатография нәтижелерін түсіндіру.
1.4	МР-энтерографиясы, КТ-колоноскопиясы.	1	6	6	7	10	-МР-энтерография, КТ-колоноскопия жүргізу әдістемесін, жүргізуге дайындығын, көрсеткіштерін, қарсы көрсеткіштерін сипаттаңыз; клиникалық-диагностикалық мәні; -МР энтерографиясының,

							КТ колоноскопиясының нәтижелерін түсіндіріңіз.
2.	«Гастроэнтерология» модулі	16	96	96	112	160	480 сағат
2.1	Қазақстандағы гастроэнтерологиялық және гепатологиялық қызметтің ұйымдастырылуы мен құрылымы. Гастроэнтерологтың қызметін реттейтін заңнамалық және нормативтік-құқықтық база.	1	6	6	7	10	- Қазақстандағы гастроэнтерологиялық және гепатологиялық қызметтің ұйымдастырылуы мен құрылымын сипаттаңыз; халыққа мамандандырылған көмек көрсететін ұйымдардың негізгі міндеттері мен функциялары. -ҚР халқына гастроэнтерологиялық және гепатологиялық көмек көрсететін денсаулық сақтау ұйымдарының қызметін реттейтін заңнамалық және нормативтік- құқықтық құжаттарды, мемлекеттік бағдарламаларды сипаттаңыз.
2.2	Гастроэнтерологиялық ауруларды диагностикалаудың жалпы принциптері.	1	6	6	7	10	-Гастроэнтерологиялық бейіндегі науқастарға тексеру жүргізіңіз; - гастроэнтерологиялық аурулардың синдромдарын бөліп көрсетіңіз; - тексеру жоспарын жасаңыз; диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз.
2.3	Өңеш аурулары	2	12	12	14	20	-Дисфагия бойынша дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмін жасаңыз; -ажыратпалы диагноз жүргізіңіз; -өңештің рН импедансометриясыны ң, өңеш манометриясының

							<p>нәтижелерін түсіндіріңіз; - өңеш аурулары бар науқастарды емдеу тактикасын әзірлеу (функционалды қыжыл, ГЭРА, Баррет өңеші, кардия ахалазиясы, эзофагоспазм, эзофагит, ӨДСЖ, Маллори-Вейс синдромы, өңеш обыры).</p>
2.4	Асқазанның және он екі елі ішектің аурулары	2	12	12	14	20	<p>- эпигастрий аймағындағы ауырсынуды дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмдерін құру және ажыратпалы жиагноз жүргізу; - асқазанішілік рН-метрия нәтижелерін түсіндіру; гастропанельдер, - диагнозды тұжырымдау және негіздеу; - асқазан және он екі елі ішек аурулары (функционалдық диспепсия, созылмалы гастрит, Н. Рylogi және СЕҚҚП гастропатиясы, дуоденит, асқазан жарасы, оның ішінде стресстік жаралар мен асқынулар, Золлингер-Эллисон синдромы, асқазан обыры) бар науқастарды емдеу тактикасын анықтау; кейстарды шешу. -клиникалық диагнозды негіздеу және резекциядан кейінгі асқазан-ішек аурулары бар науқастарды емдеу тактикасын анықтау (операция жасалған асқазанның резекциядан кейінгі бұзылыстары –</p>

							демпингтік синдром, гипогликемия синдромы, афферентті ілмек синдромы).
2.5	Өт қабының және Одди сфинктерінің функционалдық бұзылуы.	1	6	6	7	10	- оң жақ қабырға асты синдромы бойынша дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмін құру ажыратпалы диагноз жүргізу; - дуоденальды зондтау нәтижелерін және билиарлы трактіні зерттеудің басқа әдістерін түсіндіріңіз. - клиникалық диагнозды тұжырымдаңыз және негіздеңіз, өт жолдарының дисфункциясы кезінде науқастарды емдеу тактикасын анықтаңыз (Одди сфинктерінің, өт қабының дисфункциясы).
2.6	Холецистит. ӨТА.	1	6	6	7	10	-клиникалық диагнозды тұжырымдау және негіздеу және холециститпен, өт тас ауруымен ауыратын науқастарды емдеу тактикасын анықтау; хирургиялық емдеуге көрсеткіштер.
2.7	Созылмалы панкреатит. Ұйқы безінің қатерлі ісігі.	2	12	12	14	20	- іштің жоғарғы бөлігіндегі ауырсынуды бойынша дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмін құру; -ұйқы безінің салыстырмалы және абсолютті экскреторлық жеткіліксіздігінің критерийлерін ажырату; - созылмалы панкреатит, ұйқы безінің обыры бар

							<p>науқастың клиникалық диагнозын тұжырымдау және негіздеу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - созылмалы панкреатитті емдеу бағдарламасын әзірлеу (созылмалы панкреатитті емдеу, экзокринді және интрасекреторлы жеткіліксіздік кезіндегі тактика); ұйқы безінің қатерлі ісігі.
2.8	Ішектің қабыну аурулары	3	18	18	21	30	<ul style="list-style-type: none"> - іштің төменгі бөлігіндегі ауырсынуға бойынша дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмін құру ажыратпалы диагноз жүргізу; - дифференциалды диагностикалық критерийлерді сипаттау; - клиникалық диагнозды тұжырымдау және негіздеу; - ішектің қабыну аурулары бар науқастарды емдеу бағдарламасын анықтау (ойық жаралы колит пен Крон ауруын емдеу); - ішектің қабыну аурулары, ойық жаралы колит, Крон ауруы бар науқастарды гендік-инженерлік терапияға дайындау жоспарын жасаңыз).
2.9	Аш ішек аурулары.	1	6	6	7	10	<ul style="list-style-type: none"> - жедел, созылмалы диарея бойынша дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмін құру ажыратпалы диагноз жүргізу; - диареяның скринингтік бағдарламасын анықтау;

							<p>- диагностикалық критерийлерді сипаттау;</p> <p>- клиникалық диагнозды тұжырымдау және негіздеу;</p> <p>- аш ішектің патологиясы кезінде пациенттерді басқару тактикасын анықтаңыз (әр түрлі генезді мальбсорбциясы - целиакия ауруы, дисахаридтерге төзбеушіліктен туындаған сіңу бұзылыстары, бактериялардың шамадан тыс өсу синдромы, он екі елі ішек дивертикулозы, Меккель дивертикуласы, аш ішектің дивертикулозы, Уиппл ауруы, лимфомалар, карциноидты синдром, қарапайымдылар мен паразиттердің инвазиясы).</p>
2.10	Басқа энтериттер, әртүрлі генездегі колиттер	1	6	6	7	10	<p>- дифференциалды диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз;</p> <p>- микроскопиялық колит, псевдомембраналық колит, ишемиялық колит, радиациялық энтерит және колит кезінде науқастарды емдеу тактикасын анықтаңыз;</p> <p>эндокриндік бұзылулардағы ішек патологиясы;</p> <p>клиникалық жағдайларды шешу;</p> <p>- қысқа ішек синдромы үшін науқастарды емдеу тактикасын жасаңыз.</p>

2.11	Тоқ ішек және тік ішек аурулары	1	6	6	7	10	-дифференциалды диагностикалық іздеу алгоритмін жасаңыз және іш қату кезінде дифференциалды диагноз қойыңыз; - дифференциалды диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз; - клиникалық диагнозды тұжырымдау және негіздеу: - тоқ ішек және тік ішек аурулары (ІТС, іш қату, тоқ ішектің дивертикулярлық ауруы, тоқ ішек және тік ішек қатерлі ісігі) бар науқастардың емдеу тактикасын анықтаңыз.
3.	«Гепатология» модулі	14	84	84	98	140	420 сағат
3.1	Гепатологиядағы зертханалық зерттеу әдістері. Бауыр ауруларын иммунологиялық диагностикалау.	1	6	6	7	10	- бауыр патологиясы кезіндегі негізгі синдромдарды бөліп көрсетіңіз: - гепатомегалия, гепатоспленомегалия, сарғаю, цитоллиз, холестаз, асцит, бауыр жеткіліксіздігі, порталдық гипертензия. - жетекші синдром бойынша бауыр ауруларымен пациенттің дифференциалды-диагностикалық іздеу алгоритмін құрастырыңыз және дифференциалды диагноз жүргізіңіз; - бауыр ауруларымен науқастарды тексеру бағдарламасын анықтаңыз. - гепатологиядағы зерттеудің зертханалық және иммунологиялық әдістерін түсіндіріңіз.

							- клиникалық диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз.
3.2	Гепатологиядағы аспаптық диагностика. Ультрадыбыстың бақылауымен диагностикалық лапароцентез. Көрсеткіштер және қарсы көрсеткіштер. Клиникалық және диагностикалық маңызы.	1	6	6	7	10	- белсенділіктің, фиброздың дәрежесін бағалау үшін пациентті тексерудің инвазивті және инвазивті емес әдістерін анықтаңыз. - бауыр ауруларын диагностикалаудың визуальды, сәулелік әдістерінің деректерін түсіндіріңіз (УДЗ, бауырдың жанама эластографиясы, бауыр және көк бауыр тамырларының доплерографиясы, эзофагогастроуденоскопия). - бауырды зерттеудің КТ, МРТ нәтижелерін түсіндіріңіз; - клиникалық тәлімгердің жетекшілігімен симуляция жағдайында және клиникада ультрадыбыстың бақылауымен (ересектерде) диагностикалық лапароцентез жасаңыз.
3.3	В, С, Д созылмалы вирустық гепатиттерінің диагностикасы	1	6	6	7	10	- жедел және созылмалы вирусты гепатиттің дифференциалды диагностикалық критерийлерін сипаттаңыз; - созылмалы В, С, Д вирустық гепатиттерінің клиникалық диагнозын тұжырымдап, негіздеңіз; -бауырдан тыс көріністерді анықтаңыз.

3.4	В, С, Д созылмалы вирустық гепатиттерінің вирусқа қарсы терапиясы	1	6	6	7	10	-В, С, Д созылмалы вирустық гепатиттерімен пациенттердің жүргізу тактикасын анықтаңыз. - В, С, Д созылмалы вирусты гепатиттеріне көрсеткіштерді, вирусқа қарсы препаратты таңдауды, терапия схемасын анықтаңыз. - динамикалық бақылау жоспарын әзірлеңіз.
3.5	Ерекше топтардағы, коморбидті пациенттердегі, егде және қарт жастағы пациенттердегі, жүкті әйелдердегі вирусқа қарсы терапия.	1	6	6	7	10	- пациенттердің ерекше топтарындағы, коморбидті пациенттердегі, егде және қарт жастағы пациенттердегі вирусқа қарсы терапия бағдарламасын әзірлеңіз. - жүктілік кезіндегі жүргізу тактикасын анықтаңыз.
3.6	Бауырдың аутоиммунды холестатикалық аурулары	1	6	6	7	10	-холестаз кезіндегі дифференциалды диагноз жүргізіңіз; -бауырдың аутоиммунды холестатикалық ауруларының дифференциалды диагностикалық критерийлерін сипаттаңыз (ББХ, БСХ). - аяқаспалы синдромды, қауымдасқан ауруларды, асқынуларды қоса алғанда, аутоиммунды холестатикалық ауруларды тұжырымдап, негіздеңіз. - пациенттерді жүргізу тактикасын анықтаңыз (стационарлық, амбулаториялық деңгей, динамикалық бақылау).

3.7	Ерекше топтардағы, коморбидті пациенттердегі, егде және қарт жастағы пациенттердегі, жүкті әйелдердегі вирусқа қарсы терапия.	1	6	6	7	10	- пациенттердің ерекше топтарындағы, коморбидті пациенттердегі, егде және қарт жастағы пациенттердегі вирусқа қарсы терапия бағдарламасын әзірлеңіз. - жүктілік кезіндегі жүргізу тактикасын анықтаңыз.
3.8	Бауырдың дәрілік-индукцияланған зақымдануы. Фульминантты гепатит. Жедел бауыр жеткіліксіздігі.	1	6	6	7	10	- дифференциалды - диагностикалық критерийлерін сипаттаңыз; - клиникалық диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз; - бауырдың дәрілік-индукциялық, уытты зақымдануы кезінде пациенттерді жүргізу тактикасын анықтаңыз. Антидоттарды қолдану. - жедел бауыр жеткіліксіздігінің менеджментін анықтаңыз және диагностикалаңыз.
3.9	Бауырдың алкогольдік ауруы. Бауырдың алкогольдік емес майлы ауруы/ бауырдың метаболикалық аралас майлы ауруы (БАЕМА/БМАМА)	1	6	6	7	10	- созылмалы алкогольдік уланудың клиникалық-зертханалық стигмаларын анықтаңыз. - бауырдың алкогольдік ауруының сатысын анықтаңыз; - диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз; - клиникалық диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз; - жедел алкогольді гепатит кезінде жүргізу тактикасын әзірлеңіз. - терапияның ауырлық дәрежесі мен

							<p>тиімділігін бағалау үшін болжамдық шкалаларды пайдаланыңыз;</p> <ul style="list-style-type: none"> - дифференциалды-диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз, БАЕМА/БМАМА клиникалық диагнозын тұжырымдаңыз және негіздеңіз; - мультидисциплинарлық командада БАЕМА/БМАМА кезінде пациенттерді жүргізу тактикасын әзірлеңіз.
3.10	Бауырдың сирек кездесетін метаболикалық, тұқым қуалайтын аурулары, бауырдың тамырларының аурулары	1	6	6	7	10	<ul style="list-style-type: none"> - дифференциалды-диагностикалық критерийлерін сипаттаңыз; - клиникалық диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз; - сирек аурулар кезінде пациенттерді жүргізу тактикасын анықтаңыз (алмасу бұзылыстары: Вильсон-Коновалов, гемохроматоз, альфа-1-антитрипсиннің жеткіліксіздігі; тұқым қуалайтын гипербилирубинемиялар, бауырдың тамырларының аурулары)
3.11	Бауыр циррозын диагностикалау және емдеу (БЦ)	1	6	6	7	10	<ul style="list-style-type: none"> - порталдық гипертензия, асцит синдромы бойынша дифференциалды диагноз жүргізіңіз; -БЦ дифференциалдық-диагностикалық критерийлерін сипаттаңыз; -БЦ этиологиясы мен асқынуларын анықтау үшін тексеру

							бағдарламасын әзірлеңіз; - клиникалық диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз; - әртүрлі этиологиялы БЦ пациенттерді жүргізу тактикасын анықтаңыз.
3.12	Бауыр циррозының асқынулары. Жүргізу тактикасы. Бауыр патологиясымен науқастардағы гемотрансфузиялық терапия. Гепатоцеллюлярлық карцинома.	2	12	12	14	20	- дифференциалды-диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз және бауыр циррозы асқынған кезде пациенттерді жүргізу тактикасын анықтаңыз (варикозды қан кету, асцит, спонтанды бактериялық перитонит, гепаторенальды синдром, бауыр энцефалопатиясы, бактериялық инфекциялар). - созылмалы жағдайдағы жедел бауыр жетіспеушілігінің диагностикасы мен менеджментінің критерийлерін сипаттаңыз. - дифференциалдық-диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз; - клиникалық диагнозды тұжырымдап, негіздеңіз; гепатоцеллюлярлық карциномамен пациенттерді жүргізу тактикасын анықтаңыз; - болжамдық шкалаларды пайдалана отырып, пациенттің болжамын бағалаңыз; -терапияның тиімділігін бағалаңыз және

							амбулаториялық, стационарлық кезеңдерде мониторинг жүргізіңіз. - көрсеткіштерді анықтаңыз және гемотрансфузиялық терапия жүргізіңіз.
3.13	Бауыр трансплантациясы. Пациентті бауыр трансплантациясына дейін және кейін жүргізу.	1	6	6	7	10	ҚР трансплантология сұрақтары бойынша НҚА және этикалық сұрақтарды сипаттаңыз; - бауырды трансплантациялау әдістерін сипаттаңыз. - бауыр трансплантациясына көрсеткіштер мен қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз - пациентті бауыр трансплантациясын жүргізуге дайындауды жүргізіңіз -бауыр трансплантациясының ерте және кеш асқынуларын диагностикалаңыз; - иммуносупрессивтік терапияның тиімділігіне мониторинг жүргізіңіз.
4.	«Ас қорыту жүйесінің аурулары және жүктілік» модулі	2	12	12	14	20	60 сағат
4.1	Асқазан-ішек жолдарының аурулары және жүктілік	1	6	6	7	10	- физиологиялық жүктілік кезіндегі ас қорыту жүйесі қызметінің ерекшеліктерін сипаттаңыз; - жүктілік кезіндегі асқазан-ішек жолдары аурулар ағымының ерекшеліктерін сипаттаңыз; - жүктілік кезіндегі жүргізу тактикасын анықтаңыз;

							<ul style="list-style-type: none"> - мультидисциплинарлық командада жүктілікті жалғастыруға қарсы көрсеткіштерді анықтаңыз; - дәрілік заттардың эмбриоуыттылығы мен тератогендігін, қауіп/пайданы ескере отырып, дәрі-дәрмектік терапияны анықтаңыз
4.2	Бауыр аурулары және жүктілік	1	6	6	7	10	<ul style="list-style-type: none"> - жүктілік кезіндегі бауыр ауруларын жіктеңіз. - дифференциалды диагноз жүргізіңіз, дифференциалды-диагностикалық критерийлерді сипаттаңыз; - жүкті әйелдердің тоқтаусыз құсуы, бауырішілік холестаз, ЖБЖМД, HELLP-синдромы кезіндегі жүргізу тактикасын анықтаңыз.
5.	«Гастроэнтерологиядағы шұғыл жағдайлар» модулі	2	12	12	14	20	60 сағат
5.1	Гастроэнтеролог дәрігердің практикасындағы жіті құрсақ	1	6	6	7	10	<ul style="list-style-type: none"> - жіті құрсақ кезінде дифференциалды диагноз жүргізіңіз; - жіті құрсақ клиникасымен жүретін аурулардың дифференциалды-диагностикалық критерийлерін сипаттаңыз (аппендицит, перитонит, ішкі мүшелердің перфорациясы, жедел ішек ишемиясы, жедел ішек түйнегі, өт коликасы) - жүргізу тактикасын анықтаңыз.
5.2	Асқазан-ішек қан кетуі.	1	6	6	7	10	- асқазан-ішек қан кетуі кезінде

							дифференциалды диагноз жүргізіңіз; - қан кетудің орнын және себебін анықтаңыз; - қан жоғалуына байланысты жағдайдың ауырлығын бағалаңыз; - жүргізу тактикасын анықтаңыз.
6.	Таңдау компоненті	2	12	12	14	20	60 сағат
6.1	Гастроэнтерологиядағы клиникалық нутрициология	2	12	12	14	20	- пациенттің нутритивті статусын бағалаңыз; - гастроэнтерологиялық бейіндегі пациенттің нутритивтік жетіспеушілігінің түзету бағдарламасын әзірлеңіз - пациентке емдік тамақтану бағдарламасын түсіндіріңіз
6.2	Ас қорыту жүйесінің жұқпалы аурулары	2	12	12	14	20	- ас қорыту жүйесінің инфекциялық сипаттағы ауруларының диагнозын белгілеңіз және негіздеңіз; - жүргізу тактикасын анықтаңыз.
6.3	Ісік алдындағы патология және ас қорыту жүйесінің онкологиялық аурулары	2	12	12	12	20	- ас қорыту жүйесінің онкологиялық ауруларының диагнозын белгілеңіз және негіздеңіз; - ас қорыту жүйесінің онкологиялық ауруларымен пациенттердің терапия бағдарламасын анықтау - ас қорыту жүйесінің ісік алдындағы патологиясының менеджментін әзірлеңіз.
	Барлығы: міндетті компонент:	40	360	360	440	600	40 кредит (1200 с.)
	Таңдау компоненті:	2	12	12	14	20	2 кредит (60с.)
	Барлығы:	1260 сағат					

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалау

Бақылау түрі	Бағалау әдістері
Ағымдағы	Симуляциялық орталықта дағдылардың орындалуын бағалау Жұмыс орнында дағдылардың орындалуын бағалау Медициналық құжаттаманың сапасын бағалау Клиникалық кейстердің шешімін бағалау
Аралық	Аралық бақылау 2 модульді аяқтағаннан кейін жүргізіледі: 1 кезең - тест тапсырмалары 2 кезең - клиникалық бағалау бойынша шағын тапсырмалар (Mini CEX)
Қорытынды	1 кезең - тест тапсырмалары 2-кезең - клиникалық жағдайды шешу

Тыңдаушылардың оқу жетістіктерін бағалаудың балдық-рейтингтік әріптік жүйесі

Әріптік жүйе бойынша бағалау	Баллдардың сандық баламасы	% мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
Fx	0	25-49	
F	0	0-24	

Ұсынылатын әдебиет

Негізгі:

1. Гастроэнтерология. Национальное руководство / под ред. В. Т. Ивашкина, Т. Л. Лапиной - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2018. - 464 с.
2. С. С. Вялов. Гастроэнтерология: практическое руководство /4-е изд., перераб. и доп. - М.: МЕДпресс-информ, 2015. - 224 с.: ил.
3. Ю. Р. Шифф, М. Ф. Соррел, У. С. Мэддрей; ред. В. Т. Ивашкин [и др.]. Цирроз печени и его осложнения. Трансплантация печени: пер. с англ. / М.: ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 592 с.
4. Заболевания пищеварительного тракта. Патогенез и фармакотерапия/Н. А. Ходорович, И. И. Шкробнева. ГЭОТАР -Медиа, 2022 г.//ISBN: 978-5-9704-6441-0// Страниц: 224
5. Тактика врача-гастроэнтеролога. Практическое руководство. /И. В. Маев. ISBN. //978-5-9704-6817-3// ГЭОТАР -Медиа, 2022 г. -312 с.

6. Лечебное питание [Текст]: учебник / Алматы: Эверо, 2019. - 528 с. С. П. Терехин, С. В. Ахметова.
7. Парентеральное и энтеральное питание: национальное руководство / М. ГЭОТАР-Медиа, 2015. - 800 с. - (Национальные руководства). - ISBN 978-5-9704-3387-4 (в пер.) М. Ш. Хубутия, Т. С. Попова, А. И. Салтанов
8. Лучевая диагностика и терапия в гастроэнтерологии: национальное руководство/ М.: ГЭОТАР-Медиа, 2014. - 920 с.: - (Национальные руководства). гл. ред. С. К. Терновой ред. Г. Г. Кармазановский.

Қосымша:

1. Schiff's Diseases of the Liver by Eugene R. Schiff (Editor); Willis C. Maddrey (Editor); K. Rajender Reddy (Editor), 2018.
2. Ю. Р. Шифф, М. Ф. Соррел, Уиллис С. Мэддрей. Введение в гепатологию: пер. с англ. / - М.: ГЭОТАР-Медиа, 2011. - 704 с.: ил. - (Болезни печени по Шиффу).
3. Палевская С.А. Эндоскопия желудочно-кишечного тракта 2-е изд., перераб. и доп - ISBN: 978-5-9704-5575-3 Год издания: 2020, страниц: 752.
4. Онкология. Учебник. Под ред. Ш.Х. Ганцева, ISBN 978-5-9704-7469-3, Издательство ГЭОТАР-Медиа, 2023 год, страниц: 704.
5. Ч. С. Павлов, Е. А. Кузнецова, Ю. О. Шульпекова, М. Ч. Семенистая Неалкогольная жировая болезнь печени /. - Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2020. - 64 с. (Серия "Библиотека врача-специалиста") - ISBN 978-5-9704-5333-9.
6. Маев И. В., Бусарова Г. А., Андреев Д. Н. Болезни пищевода/Москва: ГЭОТАР-Медиа, 2019. - 648 с. - ISBN 978-5-9704-4874-8.
7. Наглядная гепатология. Джоши Дипак, Кин Джери, Элисон Бринд, перевод Ю.О. Шульпековой, редактор Павлов Ч.С. ГЭОТАР -Медиа, 2018 г., ISBN: 978-5-9704-4311-8, страниц: 168
8. Инфекционные болезни. Синдромальная диагностика. Учебное пособие-Е. А. Климова. ГЭОТАР -Медиа, 2022 г., страниц: 176/ ISBN: 5970456039
9. Вирусные гепатиты: клиника, диагностика, лечение - Ющук Н.Д., Климова Е.А., Знойко О.О. ГЭОТАР -Медиа, 2023, страниц: 16// ISBN 978-5-9704-2555-8.

Интернет-ресурстар:

1. Клинические протоколы МЗ РК <https://diseases.medelement.com/>
2. Казахская ассоциация по изучению печени <https://kasl.kz/>
3. Клинические рекомендации Европейской ассоциации по изучению болезней печени <https://easl.eu/publications/clinical-practice-guidelines/>
4. Клинические рекомендации Американской гастроэнтерологической ассоциации <https://gastro.org/clinical-guidance/>
5. Клинические рекомендации Американской ассоциации по изучению болезней печени <https://www.aasld.org/practice-guidelines>
6. Российское общество по изучению печени <https://rsls.ru/ru/>
7. Клинические рекомендации Российской гастроэнтерологической ассоциации <https://www.gastro.ru/klinicheskie-rekomendatsii-rga>

8. Клинические рекомендации APASL <http://apasl.info/subscription-of-journal/guidelines/>
9. BMJ Best Practice <https://bestpractice.bmj.com/info/>

Білім беру ресурстарына қойылатын талаптар

- Білім беру бағдарламасы (БӨҚ)
- Кадрлық қамтамасыз етуге қойылатын біліктілік талаптары (Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-303/2020 бұйрығы)
- Клиникалық базаның болуы (Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрінің 2020 жылғы 21 желтоқсандағы № ҚР ДСМ-304/2020 бұйрығы)
- Республикалық/облыстық/қалалық деңгейде мамандандырылған гастроэнтерологиялық бөлімшесі/төсектері бар, эндоскопиялық, УДЗ, КТ, МРТ диагностикалық бөлімдері/кабинеттер, пациенттерді амбулаториялық қабылдауға арналған кабинетімен емханалар/орталықтары бар көп бейінді емханалар (орталықтар).
- Симуляциялық орталық/кабинет.

Материалдық-техникалық қамтамасыз ету және жабдықтар

- Техникалық құралдар: дербес компьютер, оқу материалдарымен электронды тасымалдағыштар;
- Интернетке қол жеткізу;
- Мультимедиялық проектор.

Қолданылатын қысқартулар мен терминдер

ҚР ДСМ - Қазақстан Республикасы денсаулық сақтау Министрлігі

КеАҚ - Коммерциялық емес акционерлік қоғам

ББҰ - білім беру ұйымы;

ББ - білім беру бағдарламасы;

СК - сертификаттау курсы;

ТӨЖ - тыңдаушылардың өзіндік жұмысы;

УДЗ - ультрадыбыстық зерттеу;

КТ – компьютерлік томография

МРТ – магниттік-резонанстық томография